

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция за управление на водите
Източнобеломорски район с център Пловдив

Утвърдил:

Атанаска Тунтова

Председател на Басейновия съвет

Директор на БДИБР

ПРОТОКОЛ

на

ЗАСЕДАНИЕ №15/ 29.03.2012 г.

на Басейновия съвет към Басейнова дирекция Източнобеломорски район

Място: Конферентна зала на хотел „Империял“, гр. Пловдив

Продължителност: от 11:00 до 15:50 часа

Основни точки по дневния ред, разгледани на заседанието:

- Изпълнение на мерките, заложи в Плана за управление на речните басейни на ИБР 2010-2015 и резултати от проведените срещи с общините
- Мерки, свързани с опазване на биоразнообразието и възстановяване на естественото състояние
- Проект на Предварителна оценка на риска от наводнения на БДИБР
- Консултации с обществеността относно Проекта на Предварителната оценка на риска от наводнения
- Представяне на информация за стартирането на проект ARDAFORECAST

На 29.03.2012 г. се проведе Заседание №15 на Басейновия съвет към БДИБР.

Заседанието откри г-жа Атанаска Тунтова, директор на БДИБР и председател на Басейновия съвет. Тя поздрави участниците и поканените представители на заинтересованите страни. Изрази надежда за активност и на днешното заседание на Басейновия съвет с цел постигане успешен финал за Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН).

Васил Узунов, гл. експерт сектор ПУРН изнесе презентацията относно изпълнение на мерките, заложи в Плана за управление на речните басейни на ИБР 2010-2015 и резултатите от проведените пет срещи с общините по основните басейни на ИБР.

Любомир Костов ("ЛЕМ ИНВЕСТ" ЕООД): От изнесените цифри в презентацията на г-н Узунов стана ясно, че в нито една мярка няма и 50% започнати, а завършени са съвсем малко. Знаем, че за неизпълнение на мерките са предвидени санкции. Смятам, че всички тук ще се съгласим, че до 2015 няма да завършим голяма част от мерките. Какво ще стане със санкциите за неизпълнение?

Васил Узунов (главен експерт отдел ПУВИС, БДИБР): Първо, ако поне ги започнем, което значи да има проект и финансиране, има вероятност за намаляване на санкциите. Второ, най-голям процент от мерките са за изграждане на ГПСОВ санкциите са на база еквивалент-жители. Най-важно е изграждането на ПСОВ, които обслужват по-голям брой е.ж.. Ако изпълним тези мерки, санкциите ще са по-малки. Трето, наказателните процедури започват една година след изтичане на срока, така че ще спечелим още време.

Атанаска Тунтова: Ние сме започнали голяма част от мерките. МОСВ е изключително ангажирано с финансирането на проектите. Сега е отворена процедурата за финансиране на проектите. Ако общините и ВиК дружествата имат готовност, може да се подават документите. Относно санкциите – нека гледаме по-ведро. Правим всичко възможно максимум общини да се включат и финансират, специално тези, които са готови с проектите си.

инж. Красимира Бръмчева (началник отдел КК, МОСВ): Всички сте запознати – крайно назад сме с изпълнението на предвидените мерки. В МРРБ в момента тече промяна в законодателството за ВиК дружествата. Нашият призив е максимално участие с проекти, нашата цел – максимум проекти да се одобрят и да стартира изпълнението на най-много мерки. Стремим се към максимално изпълнение.

Диана Искрева (НСО "Земя завинаги"): Сроковете на практика изтекоха. Директивата не говори за ПСОВ, а за събиране и пречистване на отпадните води с всякакви технологии. ПСОВ са само една мярка, която е нерентабилна за населени места под 10 000 жители. ПСОВ за малките населени места само оскъпяват неимоверно цената на водата. Наскоро ВиК - Стара Загора се наложи да прави изчисления каква ще бъде цената на водата за крайния потребител, ако изгради ПСОВ за група села в областта. Изчислената стойност достигаше до 24 лв./м³ – цена, която трудно се плаща дори и в градовете (да не говорим за селските райони) и която предполага минимална събираемост. В същото време съществуват други методи за събиране и пречистване на отпадните води, които са прости и ефикасни. За представянето на тези методи нашата организация доведе г-н Хелмут Бльох в София. Той участва в среща с български и румънски експерти, където беше изяснен въпросът, че директивите не изискват

задължително изграждане на канализационни системи и ПСОВ и че има и по-евтини опции. Важното е постигане на крайния резултат – пречистена вода.

Инж. Мария Бабукчиева (началник отдел ПУВИС): Наясно сме с изискванията на Директивата. Но казаното от г-жа Искрева по отношение мерките за малките населени места касае мерките за осигуряване на подходящо пречистване на отпадните води. В ИБР има много изградени канализационни мрежи без осигурено пречистване на зауствената вода. Общините и ВиК секторът следва да го имат предвид.

Младен Ангелов, гл. експерт сектор ПУРБ изнесе презентацията относно мерките, свързани с опазване на биоразнообразието и възстановяване на естественото състояние.

Атанаска Тунтова: Говорим за прилагане на административни мерки. С промените в Закона за водите се взеха мерки за подобряване на работата ни – законосъобразна работа за постигане целите на ПУРБ.

Ботьо Табаков, Българска минно-геоложка камара: Най-фатална е мярката за определяне на зони на смесване. Ако така определените зони влязат в колизия с мерките за биоразнообразието?

Мария Бабукчиева: Въпросът Ви касае Директивата за опасните вещества, която сега започва да се прилага в България.

Успоредно с изпълнение на мерките, заложи в сега действащия ПУРБ, ще се разработва нов ПУРБ 2015-2021 г., отразяващ промените в законодателството и пропуске в първия ПУРБ.

Марин Маринов (началник сектор ПУРБ, отдел ПУВИС): До този момент в България няма проекти за учредяване зони на смесване. В ИБР има започната такава процедура. Когато се стигне до противоречие със заложи мерки или други зони, ще се търси решение за конкретния случай. Басейнова дирекция е компетентен орган за приемане на тези зони на смесване. Тогава ще разгледаме евентуално противоречие зоните за смесване и защитените зони. Разчитаме на практиката в Европа (Германия и др.). Това е нещо ново в България, което тепърва предстои.

След обедната почивка се премина към втората част на заседанието с акцент изготвеният проект на ПОРН.

Атанаска Тунтова насочи вниманието към петте проведени срещи по общественото обсъждане на проекта на ПОРН в рамките на изминалите 2 месеца като направи оценка на постигнатото. Акцентираща, че за да може БД да си свърши най-добре работата, най-важното сега е да се изготви достатъчно точна и вярна предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) – тя е основата за изготвянето на Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН).

Инж. Гургана Георгиева, началник сектор ПУРН в отдел ПУВ изнесе презентацията относно Проекта на Предварителната оценка на риска от наводнения.

Диана Искрева: Поздравления за многото събрана информация. Оценявам направеното като сериозен положителен резултат. Останах с впечатление, че не са включени наводнения, причинени от повишаване нивото на подземните води. Такива наводнения са често срещани в Старозагорско поради равнинния характер на релефа, както и лошите проекти за управление на градската среда, като запущване на дъждоприемните шахти при преасфалтиране, което води до редовен ремонт. Ако наистина сте пропуснали това, моля да го вземете предвид. Почти всяка година през студения сезон има постоянно наводнение от няколко сантиметра вода.

Гергана Георгиева: Винаги може да се подобряват нещата така, че да сме максимално близо до реалното състояние на нещата. Ако нещо не е предвидено, работата по ПУРН е циклична – след 6 години ще има нова предварителна оценка. По отношение наводненията от подземни води – в проекта на ПУРН има описани такива случаи. Ако конкретните събития не са отчетени, ще се вземат предвид, след като ни уведомят. По отношение градската среда тя е много различна от естественото състояние и създава допълнителен риск – намаляването му е въпрос на осъществяване на редица мероприятия и планиране на устройството на териториите.

Г-жа Георгиева запозна участниците в заседанието със сайта за наводненията в Източнобеломорски район, на който е публикувана интерактивна карта с визуализирани местата и обхвата на минали и на потенциални бъдещи наводнения.

Атанаска Тунтова: Много работа е свършена, още повече ни предстои. Стремежът ни са максимално добри резултати. Всичко, което правим, е с помощта и подкрепата на много заинтересовани страни.

Александър Цонев (Община Ямбол): В проекта на ПОРН не е отразено значението на проводимостта на речните корита в урбанизираните територии. На места вече има образувани почти цели острови. Смятам, че в ПОРН трябва да има повече информация в това отношение – проводимостта на речните корита. Така общините ще имаме правото да искаме финансиране на поддържането на проводимостта от Междуведомствената комисия.

Атанаска Тунтова: Абсолютно задължение на областните управители и кметовете е осигуряването на проводимостта. На бъдещ етап бихме могли при мерките да включим такива мерки, които да бъдат задължителни. Но БД не се занимава с финансиране и финансирането не можем да го повлияем.

Мария Бабукиева: Говорим за първи етап на ПУРН – ПОРН, който е в основата на ПУРН. На следващ етап ще бъде направено подробно заснемане на релефа, изработване на карти на районите под заплаха и районите с риск от наводнения, което ще даде възможност за адекватно планиране в устройствените планове. Нека сме си взаимно полезни. На база на картите ще се изработват мерките. Ние ще се стремим да не

прекъсваме така започналата комуникация в следващите 6 години. Разчитаме на вас.

Андрей Ралев (СДП Балкани): Искам да обърна внимание на въпроса с разливите от наводнения – не винаги въздействието от тях е отрицателно. Ако се планират ретензионни равнини добре, последствията са положителни. Например рибите ще могат там да си хвърлят хайвера, защото те избират за това плитки места. Положителен ефект може да има и върху селското стопанство при подходящо планиране на земеделските култури, които се отглеждат.

По въпроса с проводимостта – правят се комисии за спешно осигуряване на тази проводимост. Смятате ли, че масовото изсичане е единствения начин на осигуряване на тази проводимост и има ли тенденция да се промени практиката на масово изсичане?

Атанаска Тунтова: Ние категорично не сме за изсичане на цялата растителност. В комисии участваме съвместно с експерти на РИОСВ. Изсичат се само тези от растенията, които са опасни – тези, които биха довели до забентване. Особено се внимава със защитените видове и зоните за защита на водите.

Мария Бабукчиева: Колегите от регионалните бюра на БД, участващи в тези комисии са в координация с колегите, работещи по ПУРБ в БД и ако се стигне до засягане на местни видове, се стремим към максимално опазване. Стремим се към постигане на баланс. Все пак човешкото здраве и живот са на първо място.

Надя Лазарова (Българска асоциация на производителите на инертни материали): Интересно ми е дали има правени анализи какво е влиянието на нерегламентирания добив на инертни материали в реките върху случаите на минали наводнения?

Атанаска Тунтова: Сложно е да се каже нещо конкретно. Последните две години ограничаваме добива в реките, особено в засегнатите участъци. Отнемаме разрешителни. Така осъществяваме част от мерките в ПУРБ, касаещи възстановяване на речните корита в естествения им вид.

Гергана Георгиева: За конкретни случаи нямаме такава информация, но тези изземвания, особено когато са извън зададените в разрешителното параметри, водят до подкопаване и разрушаване на защитни съоръжения и мостове, което впоследствие може да се окаже причина за наводнение.

Мария Бабукчиева: При разработване на ПУРБ този въпрос беше дискутиран. Фактът, че има понижаване дъното на реките от изземванията и задържането на твърдия отток в изградените язовири, касае цялостно обследване. В рамките на ПУРБ това не се случи. В бъдеще двата плана – ПУРБ и ПУРН ще се координират помежду си.

Вяра Колева, Община Пловдив: Имам конкретно предложение. В ПОРН да се включат 2 съоръжения – помпена станция за ОВ в район Северен и съоръженията на топлофикация Север като такива, засегнати от минали наводнения.

Ботьо Табаков: Според вас се очакват 192 уязвими за бъдещи наводнения места.

Какво предвиждате за намаляване броя на тези места? Доколко мерките ще са по силите ни? Целесъобразно ли е ОП "Околна среда" да се финансират някои мерки?

Атанаска Тунтова: ПОРН е първата стъпка от изработване на ПУРН, втори етап са картите на районите под заплаха и с риск от наводнения. Третият етап са мерките за всяко едно констатирано място. Рано е да говорим за конкретни мерки.

За финансирането – крайният вариант на ПУРН ще бъде подложен също на обсъждане, ще бъдат подложени на икономически анализ мерките. Въпрос на визия на МОСВ и Министерски съвет е. Много ранен етап е.

Мария Маврова, БАВ и катедра Хидротехника на УАСГ: Имам няколко въпроса и забележки.

1. Какъв е броят на потенциално опасните язовири в неизправно техническо състояние? Ако имате детайли моля да ни запознаете.

2. Оставаме с впечатление, че ползвате прагови стойности на индикаторите за значимост. Кои са актуалните индикатори, за да определите значимостта на дадено събитие? При прилагането на подобни прагове при потенциални наводнения е редно да работим с определена повторяемост на събитието. Препоръката на методиката беше веднъж на 100 години. Как ще използвате зоните на заплаха, определени чрез хоризонтално и вертикално отстояние, които не носят никаква хидроложка информация?

Инж. Гергана Георгиева:

1. В Методиката, ползвана от 4-те басейнови дирекции, е казано, че се вземат предвид тези от потенциално опасните язовири, които представляват реална заплаха. Събираме информация от ПБЗН, Областните управи. Много полезна се оказа проверката на потенциално опасните язовири след наводненията от началото на годината. До края на месец март ще продължаваме да получаваме информация за тези язовири.

2. По отношение на критериите и индикаторите – работна група от МОСВ и четирите басейнови дирекции уточниха тези критерии на няколко заседания – единни критерии за страната, при които са възприети различни прагови стойности за миналите и потенциалните наводнения. При потенциалните се ползват ГИС-слоеве, при миналите – събраната информация. Има разлика в праговете стойности за минали и потенциални бъдещи наводнения.

В подкрепа на думите си инж. Георгиева показва на екрана таблицата за определяне на значимост на миналите и на бъдещите наводнения.

Мария Маврова: В другите басейнови дирекции не е ползван методът за хоризонтално и вертикално отстояние.

Инж. Гергана Георгиева: И двата метода са посочени в Методиката като възможни за използване, така че не сме в противоречие с нея.

Мария Маврова: Да, този метод е допуснат в Методиката, но не е препоръчан от нея.

Как ще смесите зоните, определени по двата метода?

Инж. Гургана Георгиева: Става въпрос за Предварителна оценка на базата на налична и леснодостъпна информация. За следващи етапи ще се правят по-подробни изследвания с водни количества с определени обезпечености.

Инж. Мария Маврова: Да, но моята теза е, че нямате съпоставимост, ползвайки този метод. Трябва да направите нещо допълнително, за ги миксирате с останалите зони?

Инж. Мария Бабукчиева: Имайте предвид, че на този етап не разглеждаме зони под заплахата, а ПОРН – тоест ние изпълняваме изискванията на Член 4, а не член 5 от Директивата (2007/60/ЕС). ПОРН касае значимите минали наводнения и риска от повторимостта им в бъдеще. Разликата е в точността на двата метода. Целта на ПОРН не е постигане на изключителна точност. След определяне на Районите със значителен потенциален риск от наводнения по чл. 5 и при изготвянето на Картите на заплахата и на риска, ще се прави моделиране и ако са посочени по-големи зони – те ще се прецизират, тоест ще се изключат частите от зоните, които излишно са взети под заплахата. Това, че на този етап БДИБР е имала възможност да се възползва от резултатите от моделиране е плюс. Просто сме малко по-напред от останалите басейнови дирекции.

Андрей Ралев: Въпросът ми е за използваните карти и Методиката – считам, че този метод за хоризонтално и вертикално разстояние не е много точен. Как например ще обясните, че за басейна на р. Бяла ще има 9 застрашени от потенциални наводнения места, а на практика там няма хора! Също искам да попитам дали за реките Крумовица, Върбица и Тополница е предвидена потенциална заплахата от повторение на миналите наводнения? Това са реки, които традиционно правят големи проблеми.

Инж. Гургана Георгиева: Районите под заплахата ще се определят на следващ етап – чл. 5 от Директивата. Сега разботим в изпълнение изискванията на чл. 4. Разработено е задание и предстои възлагане за Методика за определяне районите по чл. 5 от Директивата. Важно уточнение – това, което показваме, не са районите със значителен потенциален риск. Районите може да бъдат много по-големи от определените тук полигони. За Бяла – има минали наводнения с наводнени помпени станции за питейно-битово водоснабдяване. Трите реки, които споменахте, ще бъдат включени в ПОРН.

Красимира Бръмчева: Отново искам да обобща. Всестранно и общо изследване за наводненията в цяла България не е правено. Предварителната оценка има за цел да идентифицира само места, подлежащи на по-нататъшно обследване. Щети, повторимост и значимост ще се прецизират на бъдещите етапи от прилагане на Директивата за наводненията. Плановите за управление на риска от наводнения се актуализират на всеки 6 години. На първи етап искаме да обхванем максимално потенциално опасните територии. Детайлизирането е от полза, но не може да бъде обхваната цялата площ.

Атанаска Тунтова: Благодаря на г-жа Бръмчева. Искам да уточня, че по закон Басейновият съвет трябва да се събира 2 пъти годишно, но може да се наложи

допълнително свикване на Басейновия съвет във връзка с представяне и дискутиране на етапа, на който сме достигнали.

Любомир Костов: Отново искам да повдигна въпроса каква е ролята на Басейновия съвет. Тук, за разлика от Франция, БД и Басейновия съвет са с разменени функции. Събрали сме се, за да помогнем на БД, но БС няма лостове за законодателна инициатива. Също искам да отбележа, че извършеният труд е огромен.

Имам конкретен въпрос: какви са лостовете за въздействие, в случай, че някой от големите язовири има опасност да причини наводнение. Нека да помислим как да провокираме заложеното в планове за управление да влезе в закон, за да може държавата да регулира изпълнението им.

Атанаска Тунтова: Изпълненията на Директивите са задължителни за цялата страна. Ако е останало нещо нетранспонирано, то ще се транспонира в националното ни законодателство. Всичко важно трябва да се облече в закон. Относно ролята на Басейновия съвет – да, в други държави басейновите съвети са с по-сериозно отношение при управлението. В нашия случай ролята на басейновия съвет е да ни съдейства и подпомага – било чрез разпространение на информация, допълващи предложения за бъдещи действия, събиране на информация или друго. Ако преценим, че има достатъчно проблеми по изискванията на Директивата, може да инициираме промени в законодателството. Да намерим най-верния път за решаване на проблема.

Милослава Михайлова изнесе презентацията относно консултациите с обществеността относно за Проекта на Предварителната оценка на риска от наводнения.

След презентацията г-жа Тунтова отбеляза, че всяка нова информация ни е от полза. Имаме още 2-3 дни (до края на месеца), за да я съберем за един добър, обхванен и точен вариант на ПОРН.

Мария Бабукчиева: Ние и преди да влезе в сила Директивата за наводненията сме работили по този въпрос. Имаше проект, финансиран по програмата PHARE с бенефициент НИМХ-БАН, чрез който се осигури оборудване на автоматични хидрометрични станции, изготвянето на хидроложки и хидравлични модели. По проекта беше изградена система за ранно предупреждение за басейните на р. Марица и р. Тунджа. Предвид събитията от последните месеци е добре да се знае, че сайтът на системата е достъпен от сайта на Басейнова дирекция. А ПОРН трябва да интегрира всякакви мерки – освен такива, касаещи диги и стени и такива като изграждането на системи за ранно предупреждение като част от превантивната защита.

Атанаска Тунтова: Тук е момента да съобщим една добра новина. БДИБР продължава работата си в посока изграждане на система за ранно предупреждение. Подписан беше договор за българо-гръцки проект по програмата "ИНТЕРРЕГ" за басейна на р. Арда за изготвяне на система за ранно предупреждение за наводнения и намаляване на риска в граничните зони, засилване на международното сътрудничество.

Името на проекта е Flood warning system in Arda river basin for minimizing the risk in the cross border area. Ще бъде изградена и система за ранно предупреждение за басейна на р. Арда. Проектът е по оперативна програма Европейско териториално сътрудничество България – Гърция 2007-2013 година. Той се финансира от ЕС и по-конкретно ERDF (85%), както и се съфинансира от България и Гърция (15%). Г-н Артинян, който е представител на НИМХ и е мениджър по проекта ще го представи накратко.

Инж. Артинян, НИМХ представи проекта – цел, партньори, програма, основни дейности по проекта и какви са очакваните резултати. Системата по Арда ще допълни в Източнореломорски район системите за прогнозиране по Марица и Тунджа.

Инж. Мария Бабукчиева: Освен системата за ранно предупреждение, това ще ни даде възможност за дискусия с Гръцката страна и търсене на решения – РДВ и Директивата за наводненията изискват търсене на координирани решения по планове за управление. Успоредно с разработване на системата, ще подобрим координацията и обмена на информация с гръцката страна.

инж. Яни Янев, Областна администрация - Кърджали: Госпожо Тунтова, поздравления за проекта. Той касае и нашата област.

Атанаска Тунтова: Благодаря Ви, г-н Янев. Заслугата е на всички колеги, не само моя. Тук искам да спомена, че тази година се навършват десет години басейново управление. За да отпразнуваме това събитие на 5 април от 10:30 часа сме организирали събиране в хотел „Тримонциум“, зала „Арх. Йолов“. Ще се възползвам от възможността, за да покана всички присъстващи на честването. Там ще направим ретроспекция и преглед на нещата, които предстоят. Ще Ви очакваме там.

Г-жа Тунтова закри заседанието.